

[Könssjukdomar och sexuellt överförbara infektioner](#)

Syfilis är en sjukdom som orsakas av bakterier. Det vanligaste sättet att bli smittad är genom att ha sex utan kondom. Du kan även smittas genom munsex. Du kan få behandling med antibiotika om du har syfilis.

Det första året efter smittotillfället kallas tidig syfilis. Efter ett år kallas det för sen syfilis. Vid tidig syfilis kan infektionen överföras till andra via sex. I det senare stadiet smittar du inte genom sex men smittan kan föras vidare genom blodet. Till exempel kan barnet smittas om du är gravid.

Vissa får symtom, andra inte. Det första symtomet vid tidig syfilis brukar vara att du får ett sår där du har blivit smittad. Du kan ibland få fler sår. Det här är vanliga ställen att få sår på:

- på könsorganet
- runt ändtarmsöppningen
- vid munnen.

Såret kommer vanligtvis cirka tre veckor efter att du har smittats, men det kan variera mellan tio dagar och tre månader. Såret brukar vara mellan en och två centimeter stort och gör oftast inte ont. Ibland kan såret vara så litet att du inte märker det. Det är vanligt att lymfkörtlarna i ljumskarna svullnar om du har sår i underlivet.

Såret läker efter cirka sex till åtta veckor. Det betyder inte att du har blivit frisk. Du smittar fortfarande och det är viktigt att du får behandling.

Infektionen sprider sig ut i blodet om du inte får behandling. Det brukar hända fyra till tio veckor efter att du har fått det första såret. När syfilis sprider sig till blodet kan många organ bli infekterade. Därför kan sjukdomen visa sig på många olika sätt.

Det vanligaste symtomet är att du får utslag. Utslagen kan se olika ut. De kan vara spridda på kroppen och likna olika hudsjukdomar. Utslagen kan ibland klia. Du kan få rödbruna fläckar i handflator och fotsulor. Ibland kan du få utslag i form av röda fläckar på slemhinnorna i underlivet, munnen eller ändtarmen.

Utslagen läker helt om du får behandling. De kan finnas kvar i mellan två och tio veckor och komma tillbaka flera gånger under det första året om du inte får behandling.

Det är också vanligt att du får ett eller flera av följande symtom om infektionen har spridit sig till blodet:

- Du får [feber](#), men oftast inte så hög.
- Du känner dig trött.
- Du har ont i huvudet.

Efter en tid går symtomen över men du kan fortfarande smitta andra om du inte får behandling.

Många blir symtomfria utan behandling efter att de fått sjukdomen, men infektionen kan finnas kvar i kroppen. Det kallas sen syfilis. Sen syfilis kan leda till allvarliga symtom från hjärtat och nervsystemet många år senare. Ibland först efter 10–30 år.

Kontakta en [vårdcentral](#) om du tror att du har syfilis. Du kan också kontakta en hud- och könsmottagning, en så kallad [venereologimottagning](#). De har olika namn på olika ställen i landet, till exempel könsmottagningen, Sesam, mottagningen för sex- och samlevnad, STD-mottagning eller STI-mottagning.

Du som är under 25 år kan oftast kontakta en [ungdomsmottagning](#). Det kan variera vilken ålder som gäller beroende på var i landet du bor.

Många mottagningar kan du kontakta genom att [logga in](#).

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#) och hjälp med var du kan söka vård.

Det bästa sättet att skydda sig mot syfilis är att använda [kondom](#) om du har slidsamlag eller anala samlag. Det är viktigt att kondomen är hel och att den används under hela samlaget. Har du munsex skyddar kondom och [slicklapp](#).

Syfilis är en sjukdom som orsakas av en bakterie. Den smittar framför allt genom att slemhinnorna i könsorganet, ändtarmen eller munnen kommer i kontakt med varandra. Syfilis smittar lättast om du redan har sår på kroppen.

Det vanligaste sättet att bli smittad är att ha slidsex eller analsex utan kondom. Du kan även smittas vid munsex.

Det är ovanligt men sjukdomen kan också smitta genom kyssar om du har syfilissår i munnen.

Syfilis kan också smitta genom blodtransfusioner och genom sprutor med orena nålar. Blodgivare i Sverige undersöks alltid för syfilisinfektion.

Syfilis smittar inte genom att ta i hand eller att använda samma handduk eller toalett som någon som har syfilis.

I Sverige är syfilis ovanligt men under de senaste åren har antalet smittade ökat.

Du får lämna ett blodprov om läkaren misstänker att du har syfilis. Blodprovet kan ibland visa om du har syfilis även om du inte har symtom.

En läkare kan också ta prov på sårsekretet om du har ett misstänkt syfilissår. Provet tas från sårytan med en bomullspinne. Det gör inte ont.

Provet skickas alltid till ett laboratorium för analys. Då kan det ta en till två veckor innan du får svar. Ibland kan läkaren undersöka provet direkt i ett mikroskop. Då brukar du få svaret på en gång.

Du betalar ingen avgift för undersökning och behandling av syfilis.

Vissa sjukdomar är viktiga att spåra så att de inte förs vidare till någon annan. [De sjukdomarna ingår i smittskyddslagen](#). Syfilis är en sådan sjukdom. Det innebär att du är skyldig att gå och testa dig om du tror att du har utsatts för smitta av syfilis.

Det är viktigt att hitta och undersöka alla som kan ha syfilis. Du måste därför lämna de uppgifter du har om personer du har haft sex med. De blir sedan kontaktade av mottagningen för att de också ska komma och testa sig.

Du kan välja om du själv först vill berätta för den eller de som du har haft sex med, innan mottagningen hör av sig. Vill du inte det kan du låta mottagningen var den som helt sköter kontakten. Den som behöver komma och testa sig kontaktas med ett brev eller telefonsamtal. De du haft sex med får aldrig reda på vem som har lämnat uppgifterna.

Den som kontaktas informeras om att hen måste gå till någon av de mottagningar som finns för provtagning och testa sig.

Du kan vara smittfri en dryg vecka efter att behandlingen har avslutats.

Behandlingen innebär att du får sprutor med [antibiotika](#). Beroende på hur länge du har haft syfilis får du sprutor en gång i veckan i en till tre veckor. Du får en spruta i vardera skinkan vid varje tillfälle. Ungefär en vecka efter de sista sprutorna smittar du inte längre.

Efter behandling av tidig syfilis får du gå på regelbundna blodprovskontroller tills proverna visar att infektionen är borta. Vanligtvis får du gå på kontroller efter tre, sex och tolv månader men ibland kan du behöva gå på kontroller under längre tid.

Du bör inte ha sex förrän du vet att du är smittfri. Du är skyldig att informera den du har sex med att du har syfilis om du har sex innan du är smittfri. Du måste också använda ett [skydd mot könssjukdomar](#).

Alla som är gravida får lämna [prov på barnmorskemottagningen](#). Provet visar om du har syfilis. Den behandling du får mot syfilis går även över till fostret. Det är mycket ovanligt att ett barn föds med syfilis i Sverige.

För att du ska kunna vara delaktig i din vård och behandling är det viktigt att du [förstår informationen du får](#) av vårdpersonalen. Ställ frågor om du inte förstår.

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också möjlighet att [få hjälp av en tolk om du har en hörselnedsättning](#).

 [UMO - Skydd mot könssjukdomar](#)

 [RFSL](#)

 [RFSU](#)

 [INFPREG - kunskapscentrum för infektioner under graviditet](#)

Senast uppdaterad:

2022-08-29

Redaktör:

Ida Friedmann, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Elisabet Nylander, läkare, professor i hudsjukdomar och könssjukdomar, Umeå universitet och Norrlands Universitetssjukhus, Umeå

Könssjukdomar är infektioner som du kan få genom att ha sex. Vissa könssjukdomar ingår i smittskyddslagen. Det betyder att du måste testa dig om du misstänker att du har någon av dem.

Kondom och femidom skyddar mot könssjukdomar. Använd kondom eller femidom om du har vaginala eller anala samlag med någon annan.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).